Dosarul nr. 4r-1172/23 (PIGD: 4-22157380-02-4r-24032023)

D E C I Z I E

12 iulie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială
Judecători: Igor Chiroșca și Denis Băbălău

examinând în procedură scrisă, în ordine de recurs, recursul contravenientului Batrac Leonid, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02.02.2023, în cauza contravențională, în privința lui Batrac Leonid, intentată în temeiul art. 236 alin. (1) Cod contravențional.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

În data de 15.02.2022, agentul constatator al INSP al IGP, Direcția Poliție de Patrulare, Dimitriu Alexandru a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. ***** în privința cet. Batrac Leonid în baza art.236 alin. (1) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că la data de 15.02.2022, la ora 14:13 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. C. Negruzzi 6/2, la volanul autovehiculului de model „*****" cu n/î *****, a depășit limita de viteză admisă prin localitate, deplasându-se cu viteza de 65 km/h.

În data de 18.10.2022, Batrac Leonid a depus o contestație împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenție, prin care a solicitat declararea nulităţii procesului verbal, a deciziei de sancţionare şi încetarea procesului contravenţional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02.02.2023, contestaţia depusă de Batrac Leonid împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 15.02.2022, privind săvârșirea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod Contravenționala fost respinsă ca fiind tardivă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, contravenientul Batrac Leonid a înaintat recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02.02.2023, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a dispune anularea procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 15.02.2022 și încetarea procesului contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

În motivarea recursului nominalizat, contravenientul a invocat faptul că acesta nu a cunoscut despre existența procesului-verbal cu privire la contravenție, însă nu neagă că a fost oprit de către agenții de circulație. Totuși, când a acordat întrebarea cu referire la dispozitivul de măsurare a vitezei, anume cu privire la actele de însoțire ale acestuia, agentul constatator i-a urat drum bun fără a-l informa dacă a întocmit sau nu în privința lui process-verbal cu privire la contravenție.

Totodată, a mai indicat contravenientul în cererea de recurs faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție nu i-a fost adus la cunoștință în modul prevăzut de lege.

Examinând materialele cauzei contravenționale, în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 464^2 Codul contravențional, *cauza contravenţională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenţionale în instanţa de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenţionale, precum şi solicită părţilor de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin. (2), părţile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va pronunţa o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă. In cazul în care părţile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenţionale în şedinţă publică, instanţa de judecată poate dispune citarea părţilor dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cauza contravenţională în şedinţă publică, iar examinarea cauzei contravenţionale se va desfăşura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanţa de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenţionale în şedinţă publică în cazul în care consideră că, ţinând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravenţională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.*

Conform art. 464^3 Codul contravenţional, *soluţionarea cauzei contravenţionale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condiţiile*

prevăzute la art.454. Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condiţiile art.462. Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică părţilor cauzei contravenţionale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condiţiile prezentului cod. Instanţa de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător.

Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.

Agentul constatator și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale”.

Colegiul indică că în temeiul art.448 alin.(1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost

prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizie în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Conform prevederilor aliniatelor (2) şi (3) al aceluiaşi articol, în cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia. Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale. Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.

La caz, Colegiul reține că în data de 15.02.2022 agentul constatator al INSP al IGP, Direcția Poliție de Patrulare, Dimitriu Alexandru a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.***** în privința cet. Batrac Leonid în baza art.236 alin.(1) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că la data de 15.02.2022, la ora 14:13 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. C. Negruzzi 6/2, la volanul autovehiculului de model "*****" cu n/î *****, a depășit limita de viteză admisă prin localitate, deplasându-se cu viteza de 65 km/h.

În data de 18.10.2022, Batrac Leonid a depus o contestație împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenție, prin care a solicitat declararea nulităţii procesului verbal, a deciziei de sancţionare şi încetarea procesului contravenţional.

Colegiul penal, examinând materialele cauzei constată că contestaţia contravenientului Batrac Leonid depusă la 18.10.2023 este tardivă. Mai mult, motivul indicat de aceasta în contestaţie că nu a contestat procesul-verbal în termenul prevăzut de lege din motiv că agentul constatator nu i-a adus la cunoștință procesul-verbal cu privire la contravenției în modul prevăzut de lege nu corespunde realității, or în urma analizei materialelor cauzei, constatarea cazului contravențional de către Inspectoratul Național de Securitate Publică și întocmirea procesuluiverbal cu privire la contravenție a avut loc în prezența contravenientului Batrac Leonid, acesta fiind identificat prin permisul de conducere care personal la prezentat agentului constatator.

Astfel, motivele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate, or, termenul de contestare a procesului-verbal cu privire la contravenţie este de 15 zile de la data emiterii acesteia şi doar pentru părţile care nu au fost prezente şi nu

cunosc despre pornirea procesului contravenţional, termenul de 15 zile curge de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8).

Colegiul reiterează că în sensul garantării dreptului la un proces echitabil sub aspectul rezonabilităţii procedurilor, Curtea Europeană acţionează pe calea celor două drepturi procedurale mai sus menţionate, transformând astfel art.6 §.1 şi art.13 atât în resorturi juridice la care orice persoană poate recurge în vederea apărării drepturilor sale cât şi în veritabile instrumente de măsurare a nivelului de eficienţă a sistemelor judiciare ale statelor parte la Convenţie. Garanţiile respective, prevăzute de legea internă a statului, constituie un echilibru în cadrul desfăşurării unui proces penal contradictoriu.

Astfel, rezonabilitatea duratei procedurilor judiciare nu poate fi apreciată in abstracto, mecanic, ci trebuie realizată în fiecare cauză în parte, în funcţie de circumstanţele sale concrete (cauza Tudorache c.României, hotărâre din 29 septembrie 2005). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a trasat pe tărâmul art. 6 paragraful 1 din Convenţie o serie de linii directoare, indicând astfel criteriile ce trebuie avute în vedere în aprecierea caracterului rezonabil al duratei în funcţie de complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului şi al autorităţilor.

În acest sens, aprecierea trebuie să ia în calcul „justul echilibru” ce trebuie menţinut între exigenţa celerităţii procedurilor judecătoreşti şi principiul general al unei bune administrări a justiţiei, în egală măsură consacrat de art. 6.(C.P. şi alţii c. Franţei, hotărâre din 1 august 2000).

Curtea s-a expus referitor la examinarea mai multor cereri peste termen, ca în cauza Ruiz Torija v. Spania (citata supra, §§ 29 si 30) Curtea a constatat ca omisiunea instantei judecatoresti naţionale de a examina afirmaţia reclamantului, potrivit căruia termenul de prescriptie al acţiunii judiciare intentate împotriva sa era expirat, a constiruit o încălcare al articolului 6 din Conventie. Omisiuni similare ale instanţelor judecatoresti de a motiva suficient hotărîrile sale si care au constituit încalcări ale articolului 6 din Convenţie au fost constatate în hotărîrile Hiro Balani (citata supra, §§ 27 51 28), Suominen v. Finlanda (nr. 37801/97, §§ 34-38, 01 iulie 2003), Salov v. Ucraina (nr. 65518/01, § 92, CEDO 2005-... (extrase), Popov v. Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, §§ 49-54, 6 decembrie 2005), Melnic v. Moldova (nr. 6923/03, §§ 39-44, 14 noiembrie 2006).

În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Reieşind din cele invocate mai sus, instanţa de recurs atestă faptul că argumentele invocate de către recurent în recursul depus sunt declarative, fapt pentru care ajunge la concluzia de a respinge recursul depus împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02.02.2023.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul contravenientului Batrac Leonid și se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02.02.2023.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecător: Alexandru Spoială

judecător Igor Chiroșca

judecător Denis Băbălău